

Zienswijze uitgangspuntennota begroting 2017 GGD voor beeldvormende raad
naam opsteller: L. van Leeuwe
telefoonnummer: 377 198
e-mailadres: l.vanleeuwe@doetinchem.nl

Voorstel:

De conceptzienswijze op de Uitgangspuntennota 2017 voor de Programmabegroting 2017 GGD Noord- en Oost-Gelderland vaststellen en het dagelijks bestuur van de GGD daarvan op de hoogte stellen.

Kader

De Wet publieke gezondheid (Wpg) verplicht gemeenten om een Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden. De GGD is de voornaamste uitvoerder van de wettelijke taken van de Wpg. De GGD van de gemeente Doetinchem is de GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG), die daarnaast nog 21 andere gemeenten bedient.

De procedure ten aanzien van de begroting van de GGD NOG is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Samenwerkingsregeling GGD NOG. Met de Uitgangspuntennota voldoet de GGD aan de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 2015. Het DB GGD is nu verplicht de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgende jaar aan de raden van de deelnemende gemeenten te sturen. De gewijzigde Wgr bepaalt dat de 'algemene financiële en beleidsmatige kaders' in ieder geval een indicatie van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens voor het volgende begrotingsjaar en de prijscompensatie bevatten.

Aanleiding

De GGD NOG biedt u bij brief van 15 december 2015 de Uitgangspuntennota aan, die kaderstellend is voor de programmabegroting 2017. De raad wordt verzocht voor 1 maart 2016 zijn zienswijze op de nota op te sturen aan de GGD.

Het DB GGD werkt de uitgangspunten en de reacties erop daarna uit in de Programmabegroting 2017. Het DB controleert daarbij of bepaalde (financiële) uitgangspunten nog een actualisering behoeven. De Uitgangspuntennota bestaat uit een inhoudelijk en een financieel deel.

Kern

De GGD hanteert als uitgangspunt de dynamische definitie van gezondheid 'het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'. Investeren in preventie loont. Ook als je al aan gezondheid hebt ingeleverd. Het betekent uiteindelijk minder zorgkosten en grotere kansen op meedoen.

Inhoudelijk kader

De uitgangspuntennota noemt inhoudelijke thema's voor 2016, in aansluiting op de vorige Uitgangspuntennota 2016 en de Bestuursagenda 2014-2018 voor GGD NOG:

- De GGD sluit aan bij ontwikkelingen in het sociaal domein.
- Een herziene bestuurlijke inrichting en aansturing van de GGD vanaf 2017. Het doel is om als gemeenten meer grip te krijgen op de GGD op basis van helderheid over de wettelijke verplichte taken en taken waar de gemeenten invloed op hebben. Er vindt nu onderzoek plaats naar bestuurlijke instrumenten als adviescommissies, bestuurscommissies et cetera. ten behoeve van een betere sturing en regionaal-lokaal maatwerk. Het betekent in 2017 ook een verdere flexibilisering van de dienstverlening van de GGD voor datzelfde maatwerk en een versterking van de adviesrol in de (regionale) netwerken van gemeenten.
- De huidige Dialoog over de integrale jeugdgezondheidszorg leidt half 2016 tot besluiten die in 2017 zullen worden uitgevoerd.

- Inhoudelijk geeft de GGD in 2017 verder vorm aan het toezichthouderschap op de Wmo en werkt zij verder aan gebiedsanalyses. NB: De GGD heeft in de gemeente Doetinchem in 2014 al een voorschot genomen door onderzoek naar de wijken Noord en Dichteren.

De GGD beweegt in haar bedrijfsvoering naar meer decentraal besturen, aansturen en organiseren van werk en geeft verder vorm aan het Nieuwe Werken. Bij specialistische en ondersteunende taken benut de GGD de schaalvoordelen die mogelijk zijn op het niveau van de regio Noord- en Oost-Gelderland.

Financieel kader

In de uitgangspuntennota 2017 zijn de besluiten van 2015 en eerder verwerkt.

- Op 9 juli 2015 heeft het algemeen bestuur een besluit genomen over de methode van indexeren in de GGD-begroting. Hierbij is het voorstel van de Achterhoekse gemeenten betrokken (een indexering, gerelateerd aan de gemeentelijke inkomsten). Daarbij wordt nu uitgegaan van de cijfers van het CPB van september. Het betekent voor 2017 een gewogen indexering van 2,59% op basis van loon- en prijsontwikkeling.
- De inspanningsverplichting tot het 'inverdienen' van de indexering wordt gehandhaafd.
- Op dit moment is de bezuinigingsvraag voor de meerderheid van de gemeenten niet urgent.
- De krimp van aantal kinderen wordt op verzoek van de regio Achterhoek sinds 2014 verwerkt in de begroting van de GGD en zo ook in 2017. Het betekent een vermindering van € 50.000 op het budget jeugdgezondheidszorg van de 22 gemeenten ten opzichte van de begroting 2013.
- De GGD levert plusproducten op contractbasis. De druk van de bezuinigingen van gemeenten versus de vraag van de klant beschouwt de GGD zelf als een risico.
- De arrestantenzorg en forensisch onderzoek worden op dit moment door de GGD gedaan. De Nationale Politie heeft dit willen aanbesteden. Dat is niet doorgegaan. Wanneer er later alsnog wordt besloten tot een aanbesteding en de GGD niet gegund wordt, heeft dit invloed op de kosten van andere 7x24uur-taken.
- Een andere indeling van de taken van de GGD kan leiden tot een herziening van het beleid rond de risicobeheersing: de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit is op dit moment op peil.

De uitgangspunten leiden tot een inwonerbijdrage voor 2017 van € 14,- per inwoner. Dat is een stijging van € 0,30 ten opzichte van 2016. Een stijging die wordt opgevangen door een 'bijbehorende' groei van het gemeentefonds. Het begrote bedrag voor 2017 bedraagt voor de gemeente Doetinchem € 790.923.

Aandachtspunten voor de zienswijze

De inhoudelijke thema's voor 2017 zijn een duidelijke voortzetting van de Uitgangspuntennota 2016 en de Bestuursagenda 2014-2018.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

De huidige dialoog over de toekomst van de integrale JGZ kan financiële gevolgen hebben voor 2017. Wanneer alle gemeenten zouden besluiten om de JGZ 4-18 jaar niet meer door de GGD te laten uitvoeren, betekent dit een halvering van de GGD, het verdwijnen van een belangrijk schaalvoordeel van de GGD en uiteindelijk een structurele stijging van de kosten van de overige dienstverlening. Wanneer één of meerdere gemeenten hiertoe zouden besluiten, levert dit in verhouding navenante kosten op. Daarom onderschrijven wij het uitgangspunt dat de achterblijvende gemeenten niet geconfronteerd mogen worden met de eventuele financiële gevolgen van onttrekking van de JGZ. Ook als wij daartoe zelf zouden besluiten. Wij zullen het onafhankelijk van de GGD lopende onderzoek naar de kosten nauwlettend volgen.

Wij missen in de Uitgangspuntennota het risico van de kosten voor publieke gezondheidszorg asielzoekers. Een kostenpost die, voor zover wij weten, nog niet structureel 100% vanuit het COA is gedekt.

De indexeringsmethodiek van juli 2015 sluit aan bij ons voorstel de indexering niet alleen te relateren aan de prijsontwikkelingen maar ook aan de gemeentelijke inkomsten. Wij stellen dit zeer op prijs. In het financiële hoofdstuk van deze nota zien we echter dat er geworsteld is met de toepassing van deze methodiek. Met name op het punt van het berekenen van de inkomsten van gemeenten en het toepassen van de septembercirculaire van het gemeentefonds. Na het verschijnen van de Uitgangspuntennota is er regionaal ambtelijk contact geweest met de GGD. Er is samen een manier gevonden om deze berekeningen te verbeteren. De prognose over de ontwikkeling van het gemeentefonds (zie blz. 15 van de uitgangspuntennota) zou in 2017 niet 4,05% maar 2,2% moeten zijn. Dat betekent dat gemeenten in 2017 ruimte hebben voor 2,2% verhoging van de inwonersbijdragen. Dat betekent onvoldoende budgettaire ruimte om volledig te voldoen aan de gewogen indexering van 2,6%. Ons (regionale) pleidooi is dan ook om deze 2,2% indexering te gebruiken bij de uitwerking van de programmabegroting.

De GGD schrijft naar aanleiding van de indexeringsmethode dat uitgangspunt is dat een eventuele bezuinigingsopdracht wordt ingezet op basis van een takendiscussie. Dit is conform onze zienswijze uit 2015 en eerder.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ing. N. van Waart

bc. N.E. Joosten